

Terugzendingsregeling arbeiders 1939.

Regeling van de terugzending van arbeiders, die buiten Indonesië in dienst zijn genomen of aangeworven.

(Ord. v. 11 Sept. 1939.) S. 39-545. (i.v.g. 16 Sept. 1939.)

(Cf. bijlagen handelingen Volksr. zittingsj. 1938/39 onderw. 141, 1939/40 onderw. 12.)

Consid. Dat Hij, het wenschelijk achtende de bij de ordonnantie van 9 Maart 1932 (S. No. 97) getroffen tijdelijke voorziening nopens de terugzending van arbeiders, die buiten Indonesië in dienst zijn genomen of aangeworven, welke voorziening ingevolge de ordonnantie van 8 Maart 1939 (S. No. 98) een einde neemt met ingang van 16 Sept. 1939, te vervangen door een definitieve regeling en in verband daarmee tevens art. 1149, ten 4^e van het Burgerlijk Wetboek willende wijzigen.

Bij I is de onderstaande regeling vastgesteld, bij II is Bw. 1149-4° gewijzigd (zie aldaar), bij III is de inwerkingtreding op 16 Sept. 1939 gesteld.

Art. 1. (1) De arbeider, in dienst van een werkgever, die hem buiten Indonesië in dienst heeft genomen of aangeworven, heeft bij beëindiging van de dienstbetrekking door den werkgever vóór het einde van het derde in Indonesië doorgebrachte dienstjaar, anders dan ingeval van dringende reden, recht op onmiddellijke terugzending op kosten van den werkgever, voor zich en zijn gezin, zooals dat op het oogenblik van het einde der dienstbetrekking is samengesteld en voor zoover het hem op de reis zal vergezellen, naar het land van indienstneming of aanwerving.

(2) Hetzelfde geldt, indien de arbeider de dienstbetrekking doet eindigen wegens een dringende reden als bedoeld in art. 1603^p van het Burgerlijk Wetboek, dan wel indien de rechter de arbeidsovereenkomst wegens gewichtige, niet dringende redenen, als bedoeld in art. 1603^v van het Burgerlijk Wetboek of wegens een door den werkgever gegeven dringende reden, of ingevolge art. 1267 van het Burgerlijk Wetboek, omdat de werkgever aan zijn verplichtingen niet voldoet, ontbonden verklaart.

2. (1) Arbeider in den zin van deze ordonnantie is hij, wiens arbeidsovereenkomst wordt beheerscht door de bepalingen van den zevenden titel A van het derde boek van het Burgerlijk Wetboek.

(2) Een arbeider wordt geacht buiten Indonesië te zijn aangeworven, indien aldaar met hem door of namens den werkgever onderhandelingen, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling zijn gevoerd, dan wel toezeggingen zijn verstrekt, welke tot het sluiten van een arbeidsovereenkomst in Indonesië hebben geleid.

(3) Indien de plaats, bedoeld in art. 5, lid 1 sub *h* van de „Aanvullende Plantersregeling”, niet ligt in het land van indienstneming of aanwerving, bedoeld in art. 1, lid (1) van deze regeling, heeft de arbeider, die zoowel op grond van de „Aanvullende Plantersregeling” als krachtens deze regeling recht op terugzending heeft, de keuze, of de terugzending naar evenbedoelde plaats, dan wel naar het land van indienstneming of aanwerving zal geschieden.

(4) Onder gezin van den arbeider wordt in deze ordonnantie verstaan zijn echtgenoot, zijn minderjarige kinderen en zijn minderjarige wettelijk erkende kinderen.

3. (1) Tenzij een gunstiger regeling tusschen partijen is overeengekomen, heeft de terugzending naar Europa plaats ten minste in de derde klasse der mailboten van de stoomvaart maatschappij „Nederland” of „Rotterdamsche Lloyd”, dan wel in een daarmee overeenkomende klasse eener andere scheepvaartmaatschappij.

(2) De terugzending naar landen buiten Europa geschiedt op overeenkomstige wijze als bedoeld in het vorige lid.

4. (1) Het recht van den arbeider, bedoeld in art. 1, vervalt, indien de arbeider niet om terugzending vraagt binnen een termijn van drie

maanden, gerekend van den dag, waarop de dienstbetrekking is geëindigd.

(2) Het bepaalde in het vorige lid lijdt uitzondering, indien de arbeider bij het eindigen van den in het eerste lid genoemden termijn niet in de gelegenheid is de reis te aanvaarden, hetzij tengevolge van ziekte van zichzelf of zijn gezin, hetzij tengevolge van andere buiten zijn schuld ontstane oorzaken, en hij na het ophouden van bedoelde belemmeringen alsnog zonder onnoodig verwijl om terugzending vraagt.

(3) Een verzoek om terugzending wordt geacht niet te zijn gedaan, indien de arbeider na dat verzoek van de hem geboden gelegenheid de reis te aanvaarden anders dan om dringende redenen geen gebruik maakt.

(4) Iedere rechtsvordering gegrond op art. 1 vervalt, indien zij niet is ingesteld binnen drie maanden na den dag, waarop de arbeider om terugzending heeft gevraagd.

(5) Het recht van den arbeider, bedoeld in art. 1, vervalt mede, indien de arbeider een schadevergoeding of uitkeering heeft ontvangen krachtens art. 1603s bis van het Burgerlijk Wetboek. Indien de arbeider binnen drie maanden, nadat de dienstbetrekking is geëindigd, een vordering op grond van laatstgemeld artikel heeft ingesteld, wordt de termijn van drie maanden, vermeld in lid (1) zoo noodig verlengd tot het einde der tweede maand volgende op die, waarin het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

5. Indien op grond van het bepaalde in art. 1 een rechtsvordering is ingesteld, kan de rechter in verband met de omstandigheden van het geval, waaronder begrepen de vermogenstoestand van den werkgever en van den arbeider, bepalen, dat in de plaats van de op den werkgever rustende verplichting tot terugzending zal treden het betalen van een door den rechter vast te stellen gedeelte van de kosten van de terugreis van den arbeider en zijn gezin naar het land van indienstneming of aanwerving.

6. Tot voldoening van eenig bedrag, tot betaling waarvan de werkgever is veroordeeld terzake van een op grond van deze regeling tegen hem ingestelde vordering, is deze eerst verplicht, nadat de arbeider hem mededeeling heeft gedaan van het schip, waarmede hij vóór het einde der tweede maand volgende op die, waarin het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, de reis naar het land van indienstneming of aanwerving zal aanvaarden. Betaling van het verschuldigde bedrag kan rechtsgeldig worden gedaan aan de scheepvaartmaatschappij, bij welke de arbeider passage heeft geboekt.

7. De bedragen, tot betaling waarvan de werkgever is veroordeeld terzake van een op grond van deze regeling tegen hem ingestelde vordering, zijn niet vatbaar voor schuldvergelijking met vorderingen, welke de werkgever op den arbeider mocht hebben, noch voor beslag onder handen van den werkgever te leggen door een schuldeischer van den arbeider en zij blijven buiten het faillissement van den arbeider.

8. Elk beding strijdig met de bepalingen dezer regeling is nietig.

9. (1) De residentierechters nemen in eersten aanleg kennis van alle vorderingen krachtens deze regeling, onverschillig over welk bedrag zij loopen en ongeacht den landaard van partijen. De vordering kan worden ingediend bij den residentierechter van de woonplaats, of bij gebreke van die, het werkelijk verblijf van een der partijen ter keuze van den eischer.

(2) De vonnissen van de residentierechters zijn vatbaar voor hooger beroep op den raad van justitie.

10. Deze regeling kan worden aangehaald als „Terugzendingsregeling arbeiders 1939”.

Bovenstaande ord. is voor Nw-Guinea bij Gb 54-22, art. 1, iwg. 25 April 1954, onder meer op grond der overweging, dat wegens gewijzigde maatschappelijke toestanden het dwingend karakter aan de hierboven-